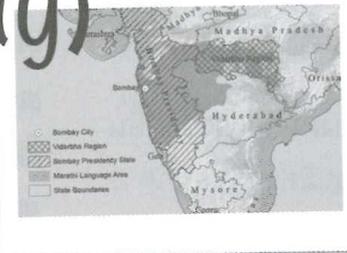

13 วันใน Mumbai (ชื่อเดิม Bombay)

(8-20 ธันวาคม 2546)

ผศ.นพ.ศรัทธัย ครุสันธิ์

ภาควิชารังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เคยคิดว่าครั้งหนึ่งในชีวิต น่าจะต้องไปสัมผัสอินเดียแดนภารตะแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ของโลกตะวันออกสักครั้ง แต่ก็ยังมีความเกรงกริ่งในใจ เนื่องกิตติศัพท์เล่าลือเกี่ยวกับความแตกต่างทางชนชั้นวรรณะและฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีประชากรหนาแน่นอันดับที่สองของโลก (รองจากจีน) ทำให้สภาพความเป็นอยู่ของประชากรส่วนใหญ่ยังอยู่ในฐานะยากจน เป็นที่มาของคนขอทานเร่ร่อนอยู่ทุกหัวระแหง ความอยากสัมผัสกับความหวาดเกรงมีมากพอๆ กัน ไปก็ไม่ได้ไม่ไปก็ดี แต่ดวงไปแรงกว่า ทั้งๆ ที่ไม่ได้ร้องขอและยังต่อรองไม่ไปแล้วก็ตาม แต่องค์การพลังงานปรมาณูเพื่อสันติระหว่างประเทศของสหประชาชาติ (International Atomic Energy Agency, IAEA) แนะนำแถมบังคับให้ไปเพื่อดูงานและเรียนรู้การจัดตั้งโรงเรียนฟิสิกส์การแพทย์ที่นี่ เพื่อนำเอาไปเป็นแบบอย่างของการจัดตั้งโรงเรียนฟิสิกส์การแพทย์ระดับภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น แดนอิสาน

จากท่าอากาศยานดอนเมืองอันโอโง่งงสะอาดและสวยหรู สะดวกสบายดังศูนย์การค้าชั้นหนึ่ง สร้างความเพลิดเพลินเจริญตาเจริญใจ ทั้งเจ้าบ้านและชาวต่างชาติที่ผ่านมา ผู้คนภายในล้วนแต่ดูมีความสุขกับการกินดื่ม การเดินชม เลือกรื้อซื้อสินค้าสวยๆ งามๆ สะอาด น่ากินน่าใช้ สนทนาปราศรัยด้วยรอยยิ้มและเสียงทักทายระคนด้วยเสียงหัวเราะ

ข้าพเจ้าออกจากขอนแก่นเที่ยวเที่ยงห้านาทิจึงดอนเมืองบ่ายโมง เครื่องที่จะไป Mumbai เป็นของสายการบิน Cathay Pacific แถว 14 เที่ยวบิน Cx 751 ออกเวลา 17.45 น. มีเวลาเถลไถลในดอนเมืองหลายชั่วโมง ทั้งกินทั้งช้อปปิ้งซื้อของฝากจนหน้าใจ ข้าพเจ้าเริ่มต้นชิมลางกับอินเดียโดยการเดินทางที่แลกเงินรูปีตามบูทแลกเงินต่างๆ ทั่วสนามบินดอนเมือง แต่ก็หาไม่มี

ใครทราบอัตราแลกเปลี่ยน ถ้ามแล้วได้ความว่าไม่ค่อยมีคนนิยมไปอินเดีย นอกจากมีธุรกิจจำเป็นจริงๆ เพียงเท่านั้นก็รู้สึกหวั่นๆ ในใจนิดๆ แต่ไม่เป็นไร เขาแนะนำให้แลกเป็นดอลลาร์แทนก็ได้ แต่เขาไม่แนะนำให้ถือเงินบาทไปแลกรูปี เพราะที่นั่นก็ไม่รับแลกเงินบาทเช่นกัน

ไปอยู่สองสัปดาห์จะเอาเงินไปเท่าไรดี? ถ้าเอาไปน้อย เงินหมดกลัวจะอดตาย เกรงว่าจะไม่มีที่ให้กดเอทีเอ็มและเกรงว่าเขาจะไม่รับรูบัตร์ ถ้าจะเอาไปมากก็เกะกะและกลัวขอทานตามเกาะ คิดไปคิดมา เหลือดีกว่าขาด เลยกดไปสี่หมื่น แลกดอลลาร์ได้พันเหรียญพอดี

หลังจ่ายค่าใช้จ่ายสนามบิน 500 บาท รอดิวด้านตรวจขาออก มือถือ पासพอร์ตราชการ (สีน้ำเงิน) ยืนอยู่หลังสุดของแถว ทันทึที่นายด่านเห็น पासพอร์ตราชการ ข้าพเจ้าก็เลยถูกเชิญแซงคิวเข้าไปก่อน พร้อมกับมีการโอบา

ปราศรัยเป็นอย่างดี จนข้าพเจ้าทั้งกระตาคเกรงใจผู้มาก่อนและปลาบปลื้มระคนกัน สรุปลแล้วเป็นความรู้สึกแปลกๆ ยังไงชอบกล

ประตูทางออกหมายเลข 44 เป็นเป้าหมายที่จะต้องไปนั่งรอ แต่ไม่ขอไปหวนนะครับ เพราะคนไทยถูกมอมเมาจนหวนขึ้นสมองกันทั่วประเทศ

ตามความคาดหมาย แยกจะต้องมีมากกว่าชาติอื่น ความกลัวก็เป็นจริง กลืนยกกำลังร้อยมิอาจจินตนาการได้ แต่ก็ไม่ร้ายแรงอย่างที่คาดฝัน แยกผู้ที่นั่งเครื่องบินกลืนไม่แรงนัก แต่ที่ทุลุกทุเลคือหาช่องใส่กระเป๋าถือไม่ได้ เพราะแยกแต่ละท่านมีสัมภาระมากมายเกินประมาณ ไม่ทราบว่าจะทำไม่ถึงไม่ยอมไหลคได้เครื่อง ทั้งบนหัวได้เก้าอี้และบนตัก ข้าพเจ้าเลยต้องใส่กระเป๋าบนช่องที่ห่างตัว แล้วกินยาแก้เมากลิ่น (Dimenhydrinate) ให้หลับอย่างน้อยจะได้ไม่ต้องรับรู้อะไรในช่วงเดินทาง ก่อนนอนมีรายการแจกอาหารมื้อเย็นตามปกติและเมนูปกติมื้อแรกก็คือ ไข่ผัดผงกะหรี่ ผัดและเลียนพิลึก แต่ก็ต้องกินรองท้องให้คลายหิว ทั้งๆ ที่วังจจากฤทธิ์ยา แต่ก็ไม่ค่อยหลับ เพราะมีเด็กอ่อนร้องไห้กระจองอแงซบกล่อมตลอดการเดินทาง

ขาลงเครื่องแกว่งไกวฝ้ากอนเมฆ เป็นที่ระทึกใจ แต่ก็ลงพื้นสนามบินได้อย่างโล่งอก ณ.เวลาท้องถิ่นประมาณ 20.30 น. (เวลาในเมืองไทยประมาณ 19.00 น.) ทันทีที่เครื่องถึงพื้นสนามบิน แยกเกือบทุกคนต่างรีบลุกหรือคั้นของบนล้อคเกอร์กันจั่วระหวั่น เหมือนกับจะแย่งกันลงเครื่อง ทั้งๆ ที่เครื่องกำลังแท็กซี่เพื่อเข้าเทียบจอด แต่ก็ไม่มีแอร์โฮสเตสหรือเสียงตามสายห้ามปราม คงเป็นปกติของเขากระมัง

ทันทีที่วงช้างเข้าประกบเครื่องและประตูเครื่องเปิดทุกคนก็เบียดเสียดรีบออกจากเครื่องคล้ายๆ หนีภัยไฮแจ็ค

ก้าวแรกที่สัมผัส คือวงช้างที่นี้สูงชันมาก เวลาเดินต้องออกแรงป็นมากกว่าปกติ และสกปรกเก่าแก่กว่าที่เคยเห็นจากจีน ลาว กรีก

ที่ระทึกกว่าก็คือ ยิ่งเดินผ่านเข้าไปในอาคารสนามบิน ความรู้สึกเหมือนเดินเข้าไปในโกดังที่อับทึบ คับแคบสกปรกเก่าแก่ และแสงไฟสลัว เป็นที่อึดอัดเป็นอย่างยิ่ง ไม่มีเสียงตามสายแจ้งวิธีการปฏิบัติตัวแก่ผู้โดยสาร มีแต่ไล่ต้อนเหมือนกับไล่วัวให้เข้าคอก และทุกคนเครื่องขีมิไม่รับแขก(เพราะมีแต่แขกกับแขกทั้งนั้น)

ก้าวแรกที่ผ่านด่าน ต.ม.ในสมองลึมนึกถึงการแลกเปลี่ยนรูปีโดยสิ้นเชิง เพราะคนแอดส์สับสน สายตาพยายามสอดส่องหาคนที่มารอรับ สายตากวาดไปมาตามป้ายของผู้มาขึ้นรถสองสามรอบ จึงเห็นป้ายเขียนว่า Tata Memorial Hospital ครั้งแรกในใจมองหาป้าย Dr.Srichai พอเห็นป้าย ข้าพเจ้าพยักหน้าให้ เขาก็พยักหน้าตอบแล้วเข็นรถตามไป ปากก็พยายามคุยและถามเขาเป็นภาษาอังกฤษแต่อนิจจา เขามากับลูกชายและพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ เลยต้องเดินตามอย่างเดียว สังเกตว่าลานจอดรถขรุขระ สกปรกและเต็มไปด้วยรถตุ๊กๆ อินเดียสีดำเก่าๆ เต็มไปหมด

คนที่มารับเป็นพนักงานขับรถของโรงพยาบาลพาขับเข้าเมือง Mumbai วนหาที่พักแบบไร้เป้าหมาย ทั้งๆ ที่ข้าพเจ้าได้פקซ์มาให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบของที่พักให้ล่วงหน้าสองสัปดาห์ก่อนเดินทาง

ครั้งแรกพาไปดูที่ Homi Bha Bha Accommodation Center แต่ก็ไม่มีชื่อจอง เขาพาออกไปถามตามหอพักต่างๆ ใน BARC (Bha Bha Atomic Research Center) แต่ก็ไม่ได้ผล ข้าพเจ้าจึงถามว่า เขารู้จักบ้านของ Dr.Deshpande หรือไม่ เขาทำท่าเข้าใจ จึงพาไปบ้านพักของ Dr.Deshpande (หัวหน้าแผนกฟิสิกส์การแพทย์, โรงพยาบาล Tata Memorial Hospital)

อนิจจา คำว่าบ้านในความหมายของเราคือบ้านพัก แต่ความจริงเป็นหอพักเก่าๆ อยู่กันแบบแออัดคับแคบ และสกปรก ห้องหนึ่งอยู่กันหลายคน จึงพออนุมานได้ว่า ขนาดบุคคลระดับสูงอย่างนี้ยังอยู่สภาพอย่างนี้ คนทั่วไป ก็ไม่ต้องพูดถึง

ทันทีที่เคาะประตูห้องเล็กๆ ชั้นสองของหอพัก เจ้าของหอพักเปิดประตูรับ เป็นผู้ชายแขก ผอมๆ อายุกลางคน ตาโต หน้าตาคมเข้ม ข้าพเจ้ากล่าวสวัสดิ์และแนะนำตัว พร้อมกับจับมือชายดังกล่าว มือข้าพเจ้ารู้สึกจะสัมผัสกับมือที่มีข้าวและอาหารที่เขากำลังกินอยู่เต็มเปา แล้วเขาก็บอกให้ขึ้นไปห้องชั้นสามเพื่อพบกับ Mr.Kusumaran (หัวหน้างานธุรการของ Atomic Office ของ Tata Memorial Center) ให้เขาจัดการพาไปหาที่พัก

หลังจากเคาะประตูสองสามที ประตูก็ถูกเปิดออก ปรากฏร่างผู้หญิงแขกวัยกลางคนร่างท้วม นุ่งสำหรับ ยิ้มให้ ทักทายด้วยภาษาแขกซึ่งข้าพเจ้าแปลไม่ออก แต่เดาว่าเขาคงสวัสดิ์และเชิญเข้าไปข้างใน พร้อมกับเห็นผู้ชายร่างผอม ผิวคล้ำ ผมยาวประบ่า แต่หัวล้านกลางกระหม่อม กล่าวต้อนรับเป็นภาษาอังกฤษแต่รวบแบบแขกๆ

ในบ้าน(ซึ่งความจริงก็คือหอพัก)ของเขาค่อนข้างคับแคบ เก่าๆ แบ่งเป็นห้องนอนเล็กๆ สามห้อง ห้องรับแขกเล็กๆ 1 ห้องไม่ค่อยมีเฟอร์นิเจอร์ นอกจากม้านั่ง 1 ตัว ที่วิเศษขนาด 20 นิ้ว 1 เครื่อง ชั้นวางของ 1 ตัว ที่ข้างฝาติดรูปพระนารายณ์และพระพิฆเนตร ในบ้านมีคนอยู่ห้าคน คือสามีภรรยา ลูกสาวน่ารักและพี่ชายสองคน และญาติผู้ชาย เลยนแนะนำตัวเล็กน้อยตามธรรมเนียม ซึ่งเขารู้จักข้าพเจ้าล่วงหน้าจากหนังสือติดต่อประสานงานจากองค์การพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) อยู่แล้วคุยกันถึงการเดินทางเล็กน้อย

ข้าพเจ้าเลยถือโอกาสสารภาพผิดที่ลืมแลกเงินรูปที่สนามบินมาด้วย แต่ขอโทษที่ไม่ได้มีเจตนาจะยืมเงินเขา

นะครับ เพียงแต่แสดงความกังวลว่าจะหาที่แลกเงินได้ที่ไหน เพราะพรุ่งนี้จะต้องเริ่มปฏิบัติงานแล้ว

แทบไม่น่าเชื่อจริงๆ เพราะเท่าที่เคยได้ยินกิตติศัพท์มาก็คือ สูดงกและยอดตัดคือแขก สมัยก่อนมีคนเปรียบเทียบว่า “ถ้าคุณเดินไปตามถนนเจอหมากับแขก คุณจะตีใครก่อน” คำตอบก็คือ “ตีแขกก่อน” แต่การมาทดสอบด้วยตัวเองครั้งนี้ ต้องเปลี่ยนทัศนคติโดยสิ้นเชิง

คุณกุสุมารันเอามือล้วงเข้าไปในกระเป๋ากางเกงหยิบกระเป๋าตังค์ออกมา เปิดกระเป๋าออกดู สายตาข้าพเจ้าชำเลืองดู เห็นมีเงินใบร้อยรูปีอยู่ประมาณ 6 ใบ เขาหยิบออกมาแล้วยื่นให้ข้าพเจ้ายิ้ม ตั้ง 5 ใบ ข้าพเจ้ายื่นมือรับด้วยความประหลาดใจอย่างยิ่ง สงสัยแขกคนนี้เป็นข้อยกเว้นละมัง (ข้าพเจ้าคิดในใจ)

และแล้วกุสุมารันกับไซเฟอร์ก็พาข้าพเจ้าก็ไปถึง Training Students Hostel (THS) หรือสถานที่ที่เป็นหอพักนักศึกษาของ Bha Bha Atomic Research Center (BARC) เวลาประมาณ 23:00 น.แต่ไซครายที่มีห้องพักเหลืออยู่เพียงห้องเดียวซึ่งเขาบอกว่าแอร์ใช้การไม่ได้ มีแต่พัดลม ข้าพเจ้าจึงบอกว่าไม่เป็นไร

หลังเช็ดอิน ลากสัมภาระเข้าลิฟท์ขึ้นไปชั้น 7 ห้อง 705 ทันทีที่เข้าไปในห้องต้องตะลึง เพราะเหม็นอับและสกปรกมาก บนพื้นพรมและผ้าคลุมเตียงมีแต่ขี้ขี้กและขนนก และต้องซื้อค็อกีกรอบเมื่อมองขึ้นไปที่คานในห้อง มีนกพิราบสร้างรังและกำลังกกไข่อยู่ แต่ก็เหนื่อยเต็มทนและก็นิวเต็มทีเพราะกินอาหารแกงไก่ใส่ผงกะหรี่บนเครื่องบินไม่ไหว โชคดีที่ในห้องมีกาต้มน้ำสกปรกอยู่อันหนึ่ง จึงจัดแจงล้างทำความสะอาดอยู่พักหนึ่ง แต่ความดำและคราบก็ยิ่งเหมือนเดิม สงสัยความสกปรกมันคงเข้าเนื้อเต็มที่แล้วเลยต้องจัดแจงต้มน้ำเพื่อชงชูปู่ไก่ที่เตรียมมาพร้อมสะเปียงอื่นๆที่พอกินได้ประมาณเดือน มีทั้งมาหมาหุสับ ผงชูปู่ไก่ โจ๊กสารพัดทั้งหุสับ หมูแดง ไก่ ทะเล หอยลายทอดกรอบ หมูหยอง หมูทุบ คอร์นบีบ สารพัดถั่ว สารพัดเม็ด สารพัดผงน้ำพริก ยิงดีที่ไม่ถูกกัก

ที่สนามบินขอหาคนของหนิภาซีเข้าประเทศ ขอโทษที่
ครับ? ขนมากินเอง! ไม่ได้ขนมาขายจ้า

หลังกินอิมหายตาลายก็ปาเข้าไปเที่ยงคืน! แต่จะ
นอนยังงี้ได้กับซึ้นก ขนนก รังนก แม่นกและไข่นก จึง
จัดแจงปลุกนกที่กำลังนอนงกไข่นกอย่างสบายให้ช่วย
ย้ายบ้านออกไปที่ ไล่ต้อนกันไปมา ขนมันยิ่งกระจาย
กระจาย บินวนฉวัดเฉวียน ขนผาผนัง ตู้อีตะเตียง และ
พัดลมบนเพดาน ซึ้นกกระจายกระจาย เป็นที่ระทึกในเวลา
ค่ำคืน ในที่สุดหมดแรงกันทั้งคู่ มันเลยตัดสินใจว่า จะจับ
มันก็จับเถอะ ข้าพเจ้าก็เลยจับนกหย่อนลงไปทางช่อง
หน้าต่างเล็กๆ จะเป็นตายร้ายดียังไงก็ไม่ทราบ หลังจาก
นั้นก็จัดแจงสังคายนากับขนนก ซึ้นก ฝุ่น และบรรจุอ้อม
รังนกสอดออกไปวางบนกล่องแอร์ (เปล่าๆ ไม่มีเครื่อง)
หลังห้องพัก จัดของเข้าตู้ซึ่งดำสกปรก ฝุ่นหนาเกลอะและ
กินนอนก่ายหน้าผากหลับไปด้วยความเหนื่อยอ่อน
ภายใต้พัดลมเก่าๆ เสียงดังซบกล่อมแทนเสียงเพลง

อารามด้วยความตกใจต่างๆ ที่เพิ่งหลับไปได้ไม่กี่
ชั่วโมง เมื่อเวลาเข้ามืด แดดยังไม่ออก เวลาประมาณ 6
โมง Morning call (การปลุกยามเช้า) แบบแขกๆ ก็ดังซึ้น
(เหมือนเกสตาไปของเยอรมันสมัยสงครามโลกยังงี้ยัง
งั้น) เสียงเคาะประตูไปที่ละห้องก็ดังซึ้นเป็นระลอกๆ จน
มาถึงห้องข้าพเจ้า จากที่งัวเงีย่วงนอนเลยตาสว่างลุก
ซึ้นจากที่นอนหันโดพร้อมชนลุกซึ้นด้วยความตกใจว่ามัน
จะมาไม่ไหนกันแน่ คอยฟังดูที่สั๊กพักแล้วเกสตาไปก็
จากไปเฉยๆ จึงถึงบางอ้อว่า นี่คือ Morning call แบบ
แขกๆ อยากจะล้มตัวนอนแต่กินนอนไม่หลับอีกแล้ว ใน
เมื่อแม่นกที่ข้าพเจ้าอัญเชิญออกไปทางหน้าต่างกลางดึก
เมื่อคืนมันบินวนเวียนมาเคาะหน้าต่างทวงไข่นกของมันกว่า
จะรู้ว่ารังและไข่นกของตัวเองได้ถูกอัญเชิญออกไปแล้วก็เล่น
เอาข้าพเจ้าหัวเสียพอสมควร

เข้านี้จะกินอะไรดีเอ่ย? อ้อ! ก็ซึ้นไปใส่หอยลายทอด
กรอบไปละ ว่าแล้วก็จัดแจงต้มน้ำในกาหมอมๆ ระหว่างรอ
น้ำเดือดก็เข้าสั้วและแปรงฟันไปพลางๆ ตามประสาคน
โสดชั่วคราว (ไม่มีโอกาสทำอาหารกินเองมาหลายปี

สบายจนเคยตัว ล้าปากมั่งก็ตี ปล่อยให้ตัวเองไปยั้งงั้น
แหละ) ฝีมือซึ้นไปใส่หอยลายทอดกรอบตราปลาหม่อม
ถนัดศรีถ่มน้ำลายมือแรกก็อร่อยดี

กินเสร็จก็จัดแจงอาบน้ำ แต่อากาศเย็นเยะเยือก โชค
ดีมีเครื่องทำน้ำอุ่นด้วย แม้ดูมันจะโทรมและฝุ่นซึ้นสนิม
เกลอะกันทะเลๆ แต่ก็ยังดี (ข้าพเจ้าคิดในใจ) แต่อันิจจา
โชคไม่เข้าข้างคนคิดว่าตัวเองดี น้ำเย็นเจี๊ยบเลย เลยต้อง
รีบอาบน้ำบับย่อไปก่อน

วันแรกตามธรรมเนียมต้องแต่งตัวหล่อและเต็มยศ
ให้ดูเป็นผู้ดีไว้ก่อน เพื่อแขกจะได้ไม่ดูถูกและให้การ
ต้อนรับดี เลยใส่สูท “ออกไปให้พ้น” (Get away ของ
Arrow) ที่ข้าพเจ้าเพิ่งลงทุนซื้อใหม่จากเมืองนางฟ้า
(Fairy Town) ในขอนแก่น สำหรับคนเดินดินใส่มางานนี้
โดยเฉพาะ

ชิมกลางเดินทางไปโรงพยาบาล “รำลึกถึงคุณตาต้า”
(Tata Memorial Hospital) วันแรก มันช่างทุลักทุเลน่าดู
เพราะกว่าจะเดินจากที่พักไปถึงป้ายขึ้นรถเมย์ตรงประตู
ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์ของคุนบาบ้า (Bha Bha Atomic
Research Center, BARC) มันช่างไกลเป็นบ้า (ประมาณ
1 กิโลเมตร) เดินจนรองเท้ากัดเท้าเจ็บเป็นบ้าเลยครับ
แต่ที่สังเกตตัวเองเปรียบกับคนอื่นเดียวที่เดินสวนไปมา
รู้สึกได้เลยว่าตัวเองแต่งตัวหล่อที่สุดในประเทศอินเดีย
เพราะคนอื่นเดียทั้งคนงาน พนักงาน ข้าราชการ และนัก
ธุรกิจรวมทั้งหมดไม่มีการแต่งตัว ไม่ใส่สูท ไม่ผูกเนคไท
ไม่มียูนิฟอร์ม (มีแต่มัลติฟอร์ม) ใส่เสื้อผ้าเก่าๆ หมอมๆ
ปล่อยชายเสื้อตามสบาย ลากรองเท้าแตะเก่าๆ ไปทำงาน
ทั้งนั้น เดินไป ถ่มน้ำลายไป ตามทางเดินเต็มไปด้วยคราบ
น้ำลายทั้งบ้านทั้งเมือง ต้องคอยหลบให้ดี นานๆ ครั้งก็
จะเจอคนแต่งตัวดีหน่อยแต่ก็ไม่มีใครผูกเนคไทต์เลย
แม้แต่คนเดียว

นอกจากนี้ พื้นถนนทุกแห่งเต็มไปด้วยขยะที่คนทิ้ง
กันเกลื่อนกราดทั้งบ้านทั้งเมือง มองหาถังขยะสักใบก็
ไม่มี ทุกแห่งหนทุกซอกมุมเต็มไปด้วยขยะ ทุกคนแม้

กระทั่งผู้ดีมีการศึกษาก็โยนขยะทิ้งแบบง่ายๆ ไม่เป็นที่ เป็นทาง บ้านเกือบทุกหลังจะเก็บสะสมขยะและของ เหลือใช้บนหลังคาบ้านเต็มไปหมด บ้านข้างๆ ก็จะแอบ โยนขยะใส่บ้านข้างๆ ห้องข้างบนก็จะโยนขยะลงมาข้าง ล่าง ของเก่าก็จะเก็บบนหลังคาบ้าน จะทิ้งก็เสียดาย จะขายก็ขายไม่ออก ทุกบ้านจะกวาดขยะออกมาให้พื้น บ้านของตัวเอง (เข้าทำนองปิดสวะให้พื้นตัว) แต่จะไม่มี การเก็บขยะลงถัง เพราะไม่มีถังให้เก็บและรัฐบาลไม่มี บริการเก็บขยะตามบ้าน ก็เลยไม่รู้จะเก็บไปทำไม พนักงานทำความสะอาดถนนก็จะทำหน้าที่กวาดขยะลง ตามท่อระบายน้ำเพราะสะดวกง่ายดี ไม่ต้องเสีย เวลาขนเก็บไปทิ้งไกลๆ น้ำตามท่อระบายน้ำจึงเหม็นเน่า และท่อตันกันเป็นแถว

ที่น่าสังเกตคือ ที่นี้มีนกพิราบมากมาย ขยายพันธุ์ ไปทั่ว ขึ้นกไปรยปรายตามถนนหนทางเต็มไปหมด เห็น แล้วเป็นที่น่าขยะแขยงพอๆ กัน

กว่าจะเดินถึงประตูทางออกก็ใช้เวลาประมาณเกือบ ยี่สิบนาที (เดินแบบจ้ำจ๋า) หยุดแก๊ๆ กังๆ อยู่พักหนึ่ง จึง ลองถามยามตรงประตูว่า Which bus is going to Tata Memorial Hospital?(รถบัสคันไหนที่จะไปโรงพยาบาล ตาต้าเมโมเรียลครับ?) แต่ยามฟังไม่รู้เรื่องและพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ เขาพูดมาเป็นภาษาเสียงในฟิล์มหนังอินตร เดีย เล่นเอามันตีบ

เลยพูดหัววนๆ เพื่อเข้าใจง่ายว่า Go to Tata Memorial Hospital
ยามตอบว่า No! Taxi Taxi
เลยตัดปัญหาตอบไปว่า OK! OK!

ยามเลยจัดการเรียกแท็กซี่ให้มีตาแก่หัวหงอกหนวก หงอกเป็นคนขับ นุ่งผ้าโจงกระเบนสีขาวใส่รองเท้าแตะ พุดแขกเป็นอย่างเดียว พร้อมแท็กซี่รุ่นปู่ของพระเจ้าเหา คู่ชีพ ข้าพเจ้ามองดูด้วยความไม่ไว้ใจว่าจะไปถึงที่หมาย ได้หรือไม่ แต่ก็ไม่มีทางเลือก เพราะแท็กซี่คันไหนๆ ที่ เมืองนี้เหมือนกันหมด คือเก่าจนไม่สามารถสืบหาได้ว่า

มันสร้างโดยมนุษย์ยุคไหน (รู้แต่ว่าหลังพลินส์โตนขึ้นมา หน่อย) ไม่รู้ว่ายี่ห้ออะไร บริษัทผู้สร้างก็คงจำรถที่ตัวเอง ผลิตเองไม่ได้ รู้แต่ว่ามันวิ่งได้จริงๆ! แท็กซี่ที่นั่นทุกคันสี ดำมะเมี่ยม และถูกขัดจนมันวับ มีมาตรวัดระยะทางแบบ นาฬิกาโบราณอยู่เหนือกระจกมองท้ายด้านซ้ายมือ

ก่อนรถออกวิ่งโซเฟอร์จะจัดการรีเซทโดยกด กระจกข้างเกย์วัดตั้งกึ่ง ตัวเลขก็จะตั้งต้นที่เลขศูนย์ แหมทันสมัยโบราณจริงๆ เขียว แถมยังมีหลอดไฟส่อง ให้มองเห็นเกย์วัดในเวลากลางคืนได้ด้วย บนหลังคาทุก คันจะมีตะแกรงใส่ของ ที่นั่งจะไม่มีซีทเบิ้ลท์ ประตูจะไม่มี ที่ล็อก ถ้าเผลอศอกไปกดโดนกระจกเปิดประตู ท่านก็ จะถูกดีดออกไปโดยอัตโนมัติ

ที่สำคัญที่สุดคือแตรซึ่งเป็นอุปกรณ์สำคัญใน การขับรถ ถ้าไม่มีแตรคนที่จะขับรถไม่ได้โดยเด็ดขาด เพราะเขาจะกดแตรตลอดเวลาทุกนาทีเป็นกิจวัตรไม่ว่า ในโอกาสอะไร เพราะฉะนั้นหูท่านจะชาตลอดการเดินทาง เพราะรถทุกคันพร้อมใจกันกดแตรทั้งบ้านทั้งเมือง ท่าน จึงมักจะเห็นเขาติดสติ๊กเกอร์ทำยรถบรทุกเสมอว่า “Horn Beep OK” ถ้าแปลตามตัวก็คงแปลว่า “เสียงแตร ยังดีไหม” แต่อันนี้ความเป็นจริงเขาแปลว่า “รถบรทุก สิ้นค้า” ต่างหากล่ะนาย

ที่นี่ไม่มีกฎจราจร แสงซ้ายขวาได้ตามใจชอบ ทุกคน ขับรถได้เมามันมาก ไม่มีการใช้สัญญาณไฟเลี้ยว นอกจากสัญญาณมือเลี้ยว พอดิตไฟแดงรถทุกคันก็จะกด แตรเร่งกันอย่างสนุกสนาน พอไฟเขียวใกล้จะสว่างเสียง แตรก็จะยิ่งดังเพื่อเตือนให้คันหน้ารีบออกไป ในขณะที่ ไฟแดงสว่างแตรก็ยิ่งดังเพื่อให้รถข้างหน้ารีบไปเร็วๆ เสรีจรรถทุกคันก็จะไปออดติดกันเองตรงกลางสี่แยกเป็น ปกติ โดยจะไม่มีจราจรเป็นกรรมการห้ามแต่ประการใด คนข้ามถนนที่นั่นก็พอๆกัน คือจะข้ามได้ทุกโอกาส ไม่ว่าจะไฟแดงไฟเขียว ไม่ว่ารรถจะกดแตรไล่จนหูจะแตก เขาก็ไม่แสดงอาการสะทกสะท้าน เพราะรู้ว่ายังไงก็ไม่มีใคร ก้าชนโดยเจตนาแน่นอน นอกจากชนโดยอุบัติเหตุ

รถเก๋งที่นี้มีไม่มาก ถ้ามีส่วนใหญ่จะเป็นพวกซีดีคาร์คันเล็กๆ ไม่ค่อยมีรถหรู คันใหญ่ๆแบบเมืองไทย รถที่วิ่งบนถนนส่วนใหญ่จะเป็นรถตุ๊กตุ๊ก (เขาเรียก ริกซา) รถแท็กซี่ รถบรรทุกเล็ก สำหรับรถโดยสารก็จะเป็นแบบขสมก. ในกทม. ตั้งแต่ยุคนายเลิศต้นๆ จะไม่มีรถติดแอร์เลย ถนนที่นี้มีแต่ดินทั้งนั้น พอรถวิ่งฝุ่นจึงตลบทั้งเมือง จึงไม่สงสัยเลยว่าที่นี้มีคนเป็นโรคปอดและมะเร็งปอดกันเยอะมาก ในย่านเจริญอาจจะมีรถโดยสารประจำทางสองชั้นเก่าๆ สีแดงให้เห็นบ้าง แต่ก็น่าหวาดเสียว เพราะบันไดขึ้นลงอยู่นอกตัวรถ จะปีนขึ้นลงทีก็กลัวจะกระเด็นตกรถ

อยู่ที่นี้ชีวิตเสี่ยงภัยตลอดเวลา บริษัทประกันภัยคงไม่มีใครรับทำประกันแน่ๆ

สองข้างทางคุณจะได้เห็นอะไรน่าสนใจบ้าง
โอ๊ย! มีเยอะแยะเลย

ประชาชนคนเร่ร่อนจะตั้งกระโจมมุงด้วยเศษผ้าเศษกระดาษตามฟุ่บาทสองข้างทางเต็มไปหมด มีการก่อกองไฟหุงหาอาหารเป็นเอิกเกริก ทั้งอาบน้ำ ชักผ้า นั่งเก็บเหาให้กัน นั่งๆ นอนๆ เกลื่อนกลาด บางคนก็ไปนั่งขอทานตามเกาะกลางถนนทั้งที่มีรถวิ่งกันขวักไขว่ ไม่ทราบว่าจะกะล่ำจอดรถเพื่อลงไปเอาสตางค์ให้บ้าง ถ้ามีใครกล้าก็คงบ้าพอๆ กัน แม้แต่ตามขอบสะพานข้ามถนนที่แคบๆ กว้างไม่ถึงสองคืบ มีรถขับผ่านไปมาวัดเฉวียนยังมีขอทานเอาตัวไปซุกนอนใต้ โดยไม่กลัวรถทับตาย และไม่รู้ว่าจะนอนหลับได้อย่างไร แดดร้อนก็ร้อน ฝุ่นก็ฝุ่น เสี่ยงดังก็เสี่ยงดัง

คนนอนเป็นลมเป็นแล้งตามฟุ่บาทข้างถนนตากแดดร้อนๆ เป็นวันๆ โดยไม่ได้สติก็ไม่มีใครสนใจใครจะสังเกตเห็นได้ทั่วไปจนชินตา

ตามสี่แยกเมื่อรถจอดติดไฟแดง ก็จะมีขอทานเด็กๆ วิ่งออกมาสะบัดขอสตางค์กันเกือบทุกสี่แยก แต่ส่วนใหญ่ก็จะถูกไล่ตะเพิดด้วยเสียงอันดัง ไม่รู้ว่าวันๆ จะได้อะไรกิน ไม่รู้ว่าคนที่นี้อยู่กันได้อย่างไร

คนไทยจนๆ ยังมีความเป็นอยู่ดีกว่าชาวบ้านทั่วไปของที่นี่มากมายนัก คนไทยไม่เคยมีใครอดตาย คนไทยมีน้ำใจให้กันยามเห็นคนตกทุกข์ได้ยากเสมอ ไม่ว่าจะยากดีมีจน ไม่ว่าจะรู้จักหรือไม่รู้จัก ไม่ว่าจะคนไทยหรือต่างชาติ เมืองไทยน่าอยู่กว่าประเทศไหนๆ ในโลกที่ข้าพเจ้าเห็นมา (ข้าพเจ้าได้ไปมาเกือบทั่วโลก)

วันแรกที่ยื่นเตียง ข้าพเจ้าซื้อคแทบคลั่ง แต่ต้องอดทนเพราะต้องปฏิบัติภารกิจเพื่อชาติให้สำเร็จเสร็จสิ้น

ข้าพเจ้าเดินทางไปถึงโรงพยาบาลตาด้าเม็มโมเรียลประมาณ 8.30 น. เมื่อรถแท็กซี่จอดเขาส่งสัญญาณให้ข้าพเจ้ารู้ว่าถึงแล้ว แต่ข้าพเจ้าพยายามมองไปรอบๆ เพื่อดูว่าโรงพยาบาลที่ข้าพเจ้าเคยเห็นรูปในเว็บไซต์ซึ่งดูสวยงาม (ภาพถ่ายจากมุมสูง) อยู่ที่ไหน แต่ก็ไม่มี แต่ยังไม่ก็ต้องลงจากรถเพราะไซเฟอร์บอกให้ลงและชี้ให้ดูเกยที่หน้ารถด้านซ้ายพบว่า เกยขึ้นเลข 88 เขายื่นตารางเทียบราคาให้ตรวจสอบดู พบว่าคิดเป็นเงิน 150 รูปีซึ่งก็ใกล้เคียงเงินบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 45 รูปี = 40 บาท)

หลังจากตั้งสติได้จึงเพิ่งพินิจเห็นว่าข้างถนนมีตึกเก่าโทรมๆ และสกปรกอยู่ จึงเดินเข้าไปดูตรงประตูทางเข้าเล็กๆ จึงเห็นป้ายเล็กๆ เขียนว่า Tata Memorial Hospital จึงถึงบางอ้อ นี่หรือคือศูนย์มะเร็งที่ใหญ่ที่สุดและมีชื่อเสียงที่สุดของประเทศอินเดีย มีสถิติรักษาผู้ป่วยมะเร็งมากที่สุดในเอเชีย เป็นที่ฝึกอบรมบุคลากรทางด้านมะเร็งที่สำคัญที่สุดของอินเดีย

ข้าพเจ้าเดินเข้าไปตามทางเดินด้วยความงุนงง ยิ่งเดินลึกเข้าไป ยิ่งอึดอัด ความรู้สึกเหมือนกับกำลังเดินเข้าไปในอุโมงค์ เหมืองร้าง ทีบๆ แคบๆ เก่าๆ สกปรกทางเดินเป็นชอกเล็กๆ คุดเคี้ยว มีผู้คนเดินสวนไปมาอย่างแออัด ฝ้าเพดานเก่าผุพังเห็นเป็นช่องโหว่อยู่เป็นระยะๆ ที่เดินผ่านมีห้องบันไฟ ห้องซักรีด ห้องโคมอลท์สีห้อง ห้องส้วมเล็กๆ ห้องทำโมลด์ ห้องพักเจ้าหน้าที่ ชอกทางเดินข้างในตรงหน้าลิฟท์ มีห้องจ่ายยาขนาดเล็ก หน้าห้องยาซึ่งเป็นทางเดินแคบๆ คับคั่งไปด้วยคนไข้และ

ญาติที่ยื่นเปียดเสียดรอเข้าคิวซื้อยา จนแทบไม่มีทางเหลือให้คนเดินผ่าน แถมไม่มีเครื่องขยายเสียงเรียกชื่อคนไข้ ไม่รู้ว่าเขาซื้อกันอย่างไรถึงจะรู้ว่า ถึงตาใครจ่ายเงินและรับยา อากาศก็อับ กลิ่นแขกก็อบ เวลาแทรกตัวเดินผ่าน แทบลมใส่

ข้าพเจ้าเดินชอกแซกวนหาทางไปแผนกฟิสิกส์การแพทย์และห้องดอกเตอร์เดสบันเด ซึ่งจะเป็นผู้ดูแลเป็นที่เลี้ยงและประสานงานให้ข้าพเจ้า แต่ก็ไม่รู้ว่าจะไปทางไหน จะถามยามและคนงานที่อยู่บริเวณนั้น ก็ไม่มีใครพูดภาษาประกิตรู้เรื่อง

เลยลองเดินเข้าไปจนสุดทาง ก็พบบันไดขึ้นไปชั้น 1 พอไต่ขึ้นไป ก็พบแผนกผู้ป่วยนอก มองไปทางด้านหน้า ก็เป็นสำนักงานผู้อำนวยการ (Dr.Dinshaw) ทางซ้ายเป็นโอพีดีไปรเวท (หมายถึงแผนกตรวจผู้ป่วยที่จ่ายเงินเอง ซึ่งมีผู้ป่วยกลุ่มนี้มีประมาณ 20%ของผู้ป่วยทั้งหมด) ซึ่งสะอาดโอโง่งหรูหราปูพื้นด้วยหินอ่อน แทบไม่เชื่อสายตาเมื่อเปรียบเทียบกับภายนอกตัวอาคารซึ่งเก่าสกปรกและซอมซ่อ ที่นี่เขาแบ่งห้องตรวจตามระบบอวัยวะ เพศอายุโรค และมีคลินิกพิเศษ เช่น คลินิกรักษาความเจ็บปวด คลินิกรักษาประคับประคองแผนกรังสีรักษา คลินิกกายภาพบำบัดเป็นอาทิ

มองไปทางขวาเป็นแผนกรังสีวินิจฉัย ตรงกลางเป็นแผนกรังสีรักษาซึ่งอยู่ในหลิบแคบๆ ผู้ป่วยต้องนั่งรอตรวจตามม้ายาวตรงทางเดินแคบๆ ที่ทอดยาวหน้าห้องตรวจโรคทั้งหมด 10 ห้องที่เขาใช้เป็นห้องพักแพทย์ไปในตัว

ทันใดนั้นสายตาของข้าพเจ้าก็มองเห็นเคาน์เตอร์หน้าสำนักงานผอ. มีแขกมุงกันอยู่ ก็เลยถือโอกาสเข้าไปเป็นไทยมุง จึงรู้ว่าเป็นแผนกสอบถาม ลองถามถามดูก็ได้คำตอบเป็นภาษาอังกฤษแบบแขกๆ ลิ่นร่ว ว่า ห้องของดอกเตอร์เดสบันเด อยู่ชั้นล่าง (ชั้นกราวนด์) ตรงปากทางที่เดินเข้ามาครั้งแรก แต่บังเอิญข้าพเจ้าไม่ทันสังเกต เพราะมันเก่าซอมซ่อคับแคบและไม่มีหน้าต่างสำหรับ

หายใจ แต่เขาจะเข้ามาทำงานเวลาประมาณสิบโมงครึ่ง (ตามทำเนียบของผู้บริหารที่นี่) ตอนนี้อยู่เวลา 9 โมง ต้องรออีกตั้งชั่วโมงครึ่ง

เลยต้องนั่งรอตรงม้ายาวที่ทางเดินปนกับผู้ป่วย เพราะที่นี่เขาไม่มีห้องรับแขก (คงเป็นเพราะข้าพเจ้าไม่ใช่แขกนั่นเอง)

การที่เป็นคนผิวขาวแต่งตัวหล่อผูกไทด์ ใส่สูทดำเต็มยศ ท่ามกลางแขกตัวดำแต่งตัวสบายๆ มันช่างตัดกันจนเป็นที่สังเกต แยกเดินไปมากก็เลยเหล่มองข้าพเจ้าเหมือนกับเป็นตัวประหลาด

สักพักก็มีแพทย์ประจำบ้านแขกหนุ่มเดินมาทักทายและถามข้าพเจ้าว่า ต้องการพบใคร ก็เลยตอบไปว่า มารอพบดอกเตอร์เดสบันเด เขาก็เอื้อเพื่อบอกข้าพเจ้าว่า ถ้ามีอะไรจะให้ช่วยก็ให้บอกเขาได้ แค่นี้เราก็เริ่มรู้ว่าคนที่นี้มิใช่เอื้อเพื่อ แม้กับคนที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน

นั่งรอจนใกล้เวลา 10 โมงเลยลองเดินแวงลงไปชั้นพื้นดิน (ชั้นกราวด์) อีกที ไปลองหาห้องดอกเตอร์เดสบันเด ที่มีคนบอกว่าอยู่ตรงปากทางเข้าชั้นล่าง คราวนี้จึงสังเกตเห็นว่า ห้องหัวหน้าแผนกฟิสิกส์การแพทย์ที่นี่มันเล็กทึบไม่มีหน้าต่าง ซึ่งครั้งแรกที่ผ่านมานึกว่าเป็นห้องเก็บของ หรือไม่ก็เป็นห้องส้วม

ยืนรอนานเมื่อยขา กลัวเส้นเลือดขอด ก็เลยถือโอกาสนั่งพักที่เก้าอี้ของยามเฝ้าประตูตรงทางเข้า ซึ่งก็เป็นเรื่อง คือคนคงคิดว่าข้าพเจ้าเป็นยามหรือแผนกสอบถาม เพราะแขกผ่านไปมาขอบแวงถามเข้าว่าห้องนู่นห้องนี้อยู่ที่ไหน? คนนั้นคนนี้อยู่ที่ไหน? ข้าพเจ้าก็เลยตัดสินใจลุกจากเก้าอี้เจ้ากรรมตัวนั้นเสียจะได้หมดปัญหา

10 โมงเช้า เห็นแขกผิวคล้ำมยยาวหัวล้านแบบไอน์สไตน์เดินเข้ามาตรงทางเข้า ข้าพเจ้าก็จำได้ว่าเป็นคุณกุสุมารินทร์ (หัวหน้าธุรการ) เลยเข้าไปจับมือทักทาย เขาก็เลยพาขึ้นไปห้องทำงานของเขาที่ชั้นสี่ ซึ่งเป็น

ห้องแคบๆ เท่าห้องส้วม คือประมาณ 2x2 เมตร ซึ่งมีโต๊ะ
เลขาแขกหน้าคมยืมแยมในชุดสำหรับ ผมหาเนยมัน
มะเมื่อมเหมือนกับผู้หญิงแขกทั่วๆ ไปนั่งอยู่ข้างๆ ด้วย
พอเขานั่งลงที่โต๊ะทำงานก็ก้มหน้าก้มตาทำงานและ
โทรศัพท์และสั่งการตลอดเวลา มีคนเข้ามาติดต่อตลอด
เวลาไม่ขาดสาย หน้าห้องก็จะมีตัวแทนบริษัทต่างๆ มา
นั่งเข้าคิวรอพบหัวหน้าธุรการมากมาย จนไม่มีเวลาได้
สนทนากันเลย และเก้าอี้ที่ข้าพเจ้านั่งก็อยู่ติดประตูทาง
เข้าออกของแผนกธุรการ จะมีคนเดินเข้าออกผ่านห้องนี้
ตลอดเวลา เพื่อเข้าไปในห้องธุรการ การเงินและพัสดุ
ข้าพเจ้าก็ต้องคอยลุกขยับเก้าอี้ให้คนเดินผ่านเข้าออก
ตลอดเวลา เพราะห้องมันคับแคบอุดอู้มาก (ขนาดคน
ระดับผู้บริหารยังอยู่กันยั้งยั้งเนี่ย คนงานที่แผนกของ
ข้าพเจ้ายังอยู่ห้องกว้างกว่านี้อีก)

11.30 น. กุสุมารัน ก็พาข้าพเจ้าเดินลัดเลาะไปไป
ตามทางเดินแคบๆ ในตึก เพื่อลงไปยังห้องอาหารของ

โรงพยาบาลที่ชั้น 2 ของตึกอำนวยการ ซึ่งจัดไว้สำหรับ
แพทย์และเจ้าหน้าที่เท่านั้น (ยกเว้นพยาบาล) ซึ่งมีขนาด
เล็กมาก จุดนี้ได้ประมาณ 50 คนเท่านั้น มีห้องน้ำหญิง
ชายเก่าๆ สองห้อง ข้างในมีส้วมชักโครกรุ่นเก่าชนิด
โอเวอเฮด (ถังชักโครกอยู่สูงท่วมหัว) รุ่นนี้ไม่มีแท่นรอง
ก้น (เพราะมันแตกหมดแล้ว) ห้องน้ำไม่มีลูกบิดและ
กลอนลิ้นคประตู เวลานั้นส้วมจะต้องจะต้องคอยดึงมือ
จับไว้ตลอดเวลาที่ปลดทุกข์ไม่จั้นแขกไม่รับประกันความ
ปลอดภัย อีกประการที่นี้ไม่มีกระดาษชำระถึงแม้จะเป็น
ห้องน้ำของบุคลากรก็ตาม จะต้องจัดหามาเอง หาซื้อได้
ตามร้านขายยาทั่วไป ม้วนเท่ากำปั้น ราคา 2 รูปี ใช้ได้
สองทีก็หมดม้วน ข้างๆ เคาน์เตอร์รับอาหารจะมีชิงค์น้ำ
สำหรับล้างมือหลังรับประทานอาหาร ที่นี้จะไม่มีการล้าง
มือก่อนกินอาหารเพราะมันจะเสียรสชาติ เพราะที่นี้เขา
ใช้มือหยิบอาหารเข้าปากแทนช้อน

(สนใจโปรดติดตามตอนต่อไป...!!!)